

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 12.3.2019
COM(2019) 140 final

2019/0081 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v okviru Konvencije o prihodnjem večstranskem sodelovanju v ribištvu severovzhodnega Atlantika v zvezi s prošnjo za pristop k navedeni konvenciji, ki jo je predložilo Združeno kraljestvo

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. PREDMET UREJANJA PREDLOGA

Ta predlog se nanaša na sklep o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v okviru Konvencije o prihodnjem večstranskem sodelovanju v ribištvu severovzhodnega Atlantika (v nadaljnjem besedilu: Konvencija NEAFC) glede pristopa Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska (v nadaljnjem besedilu: Združeno kraljestvo) k navedeni konvenciji.

2. OZADJE PREDLOGA

Združeno kraljestvo je 29. marca 2017 v skladu s členom 50 Pogodbe o Evropski uniji Evropski svet uradno obvestilo, da namerava izstopiti iz Evropske unije. Združeno kraljestvo bo zato, razen če se v sporazumu o izstopu med Unijo in Združenim kraljestvom določi drug datum ali če drug datum v dogovoru z Združenim kraljestvom soglasno določi Evropski svet, po 30. marcu 2019 postalo tretja država, pravo Unije pa se zanj ne bo več uporabljalo.

Do izstopa iz Unije je Združeno kraljestvo še vedno država članica, ki ima vse pravice in obveznosti, ki izhajajo iz Pogodb, vključno s spoštovanjem načela lojalnega sodelovanja. Evropski svet je v smernicah z dne 29. aprila 2017 priznal potrebo, da se v mednarodnem okviru upoštevajo posebnosti Združenega kraljestva kot države članice, ki izstopa, če Združeno kraljestvo v času, ko je še država članica, spoštuje svoje obveznosti in ostaja zvesto interesom Unije.

Unija in Združeno kraljestvo sta s pogajanjem dosegla sporazum o izstopu na podlagi člena 50 Pogodbe o Evropski uniji, ki ga je Evropski svet potrdil 25. novembra 2018 (v nadaljnjem besedilu: sporazum o izstopu). Notranji postopki za sklenitev navedenega sporazuma na ravni Unije so v teku¹. Četrty del sporazuma o izstopu določa prehodno obdobje, v katerem se bo pravo Unije, vključno z mednarodnimi sporazumi, ki jih sklene Unija, še naprej uporabljalo za Združeno kraljestvo in v njem (v nadaljnjem besedilu: prehodno obdobje). Unija bo svoje mednarodne partnerje obvestila o posebnih ureditvah, predvidenih v sporazumu o izstopu, v skladu s katerimi bi se Združeno kraljestvo v prehodnem obdobju za namene mednarodnih sporazumov, ki jih sklene Unija, vključno s Konvencijo NEAFC, obravnavalo kot država članica.

Sporočilo Komisije „Priprave na izstop Združenega kraljestva iz Evropske unije 30. marca 2019: načrt ukrepov za nepredvidljive razmere“ z dne 13. novembra 2018 določa ukrepe za nepredvidljive razmere, ki naj bi se sprejeli v primeru izstopa brez dogovora. V navedenem sporočilu je Komisija navedla ukrepe, ki se ji zdijo potrebni, in opozorila, da bodo pozneje morda potrebni dodatni ukrepi.

Evropski svet (člen 50) je 13. decembra 2018 ponovno pozval k okrepitvi prizadevanj, da bi se na vseh ravneh pripravili na posledice izstopa Združenega kraljestva, pri tem pa upoštevali vse možne izide.

Ker je Unija pogodbenica Konvencije NEAFC, se ta konvencija trenutno uporablja tudi za Združeno kraljestvo. Vendar se bo to spremenilo na dan, ko Združeno kraljestvo ne bo več zajeto v Konvencijo NEAFC kot država članica Unije.

¹ Glej Sklep Sveta (EU) 2019/274 z dne 11. januarja 2019 o podpisu, v imenu Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo, Sporazuma o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo (UL L 471, 19.2.2019, str. 1).

Glavni cilj Konvencije NEAFC je, da bi „spodbudili ohranitev in optimalno uporabo ribolovnih virov na območju severovzhodnega Atlantika v ustreznem okviru režima razširjene jurisdikcije obalnih držav za ribištvo in skladno s tem spodbujali mednarodno sodelovanje in posvetovanje v zvezi s temi viri“. Konvencija NEAFC je začela veljati 17. marca 1982. Združeno kraljestvo je depozitar Konvencije NEAFC.

Konvencija NEAFC iz leta 1982 je nadomestila izvirno Konvencijo o ribištvu v severovzhodnem Atlantiku iz leta 1959, in sicer kot posledica izstopa držav članic Evropske unije kot posameznih članic iz organizacije NEAFC iz leta 1963 in razširitve ribolovnega območja držav na 200 milj leta 1977. Konvencija NEAFC iz leta 1959 je nadomestila Konvencijo za upravljanje mrežnih oces in ribiških mrež ter omejitve velikosti rib iz leta 1946.

Konvencija NEAFC iz leta 1982 je bila spremenjena leta 2004 (uvredba postopkov za reševanje sporov) in leta 2006 (uskladitev Konvencije NEAFC z razvojem mednarodnega prava in instrumentov). Vse pogodbenice še niso zaključile postopka ratifikacije sprememb iz leta 2004 in 2006. V londonski deklaraciji iz leta 2006 so se dogovorile, da bodo do zaključka ratifikacije spremembe uporabljale prostovoljno.

Za namene Konvencije NEAFC so pogodbenice ustanovile Komisijo za ribištvo severovzhodnega Atlantika (v nadaljnjem besedilu: NEAFC). NEAFC je pravna oseba in ima v odnosih z drugimi mednarodnimi organizacijami in na ozemljih pogodbenic tolikšno pravno sposobnost, kot je potrebna za opravljanje njenih nalog in doseganje njenih ciljev.

Pogodbenic je pet in vse so obalne države na območju Konvencije NEAFC: Evropska unija (EU), Danska (kar zadeva Ferske otoke in Grenlandijo), Islandija, Norveška in Ruska federacija. Državam zastave z dejanskim interesom v severovzhodnem Atlantiku se lahko dodeli status sodelujočih nepogodbenic, ki jim omogoča, da plovilom, ki plujejo pod njihovo zastavo, odobrijo delovanje na območju Konvencije NEAFC, če se strinjajo z izvajanjem ukrepov NEAFC. Trenutno je sodelujočih nepogodbenic šest: Bahami, Kanada, Curaçao, Liberija, Panama in Nova Zelandija.

Evropska unija je pogodbenica Konvencije NEAFC², ker njen predmet urejanja spada v področje uporabe skupne ribiške politike, ki je v izključni pristojnosti Unije. Države članice so zajete v Konvenciji NEAFC v skladu s pravom Unije.

NEAFC je organizacija, pristojna za sprejemanje priporočil za upravljalne ukrepe v zvezi z ribolovom zunaj območij pod ribolovno jurisdikcijo pogodbenic (v nadaljnjem besedilu: regulativno območje) in za območja pod ribolovno jurisdikcijo pogodbenic, če to zahteva zadevna pogodbenica. Sprejeta priporočila za pogodbenice postanejo zavezujoča, razen če pogodbenica nanje pravočasno predloži ugovor.

Združeno kraljestvo je 8. januarja 2019 predložilo prošnjo za pristop h Konvenciji NEAFC v vlogi pogodbenice. Depozitar je o tem isti dan obvestil Evropsko komisijo.

V skladu s Konvencijo NEAFC lahko katera koli država (razen držav članic Evropske unije) kadar koli pristopi k navedeni konvenciji, če njeno prošnjo za pristop odobrijo tri četrtine vseh pogodbenic. Prošnja se odobri, če v 90 dneh od datuma uradnega obvestila depozitarju odločitev o njeni odobritvi sporočijo tri četrtine pogodbenic³. Depozitar o rešitvi prošnje obvesti državo, ki je zaprosila za pristop, in vse pogodbenice. Pristop se izvrši z deponiranjem listine o pristopu pri depozitarju in začne veljati na dan, ko jo ta prejme.

² UL L 227, 12.8.1981, str. 21.

³ Za prošnjo, ki jo je Združeno kraljestvo predložilo 8. januarja 2019, se 90-dnevni rok izteče 8. aprila 2019.

Združeno kraljestvo je pojasnilo, da je prošnjo predložilo v okviru načrtovanja obvladovanja nepredvidljivih razmer v primeru, da se ne sklene sporazum o izstopu, in da sicer ne bo izvršilo pristopa h Konvenciji NEAFC do ustreznega trenutka v prehodnem obdobju, kot določa sporazum o izstopu.

3. STALIŠČE, KI SE ZASTOPA V IMENU UNIJE

Ta sklep sveta bi moral Komisiji omogočiti, da v imenu Unije odobri pristop Združenega kraljestva h Konvenciji NEAFC, ob upoštevanju naslednjega pogoja: glede na trenutno negotovost v zvezi z datumom in pogoji izstopa Združenega kraljestva iz Unije bi bilo treba depozitarja NEAFC o odobritvi Unije obvestiti zgolj v primeru, da Združeno kraljestvo izstopi brez sporazuma o izstopu pred iztekom obdobja za oddajo obvestila iz člena 20(4) Konvencije NEAFC.

Ključni cilj skupne ribiške politike, kakor je določen v Uredbi (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁴, je zagotoviti, da so ribolovne dejavnosti okoljsko, gospodarsko, in družbeno trajnostne in upravljane na način, ki je skladen s cilji doseganja gospodarskih in socialnih koristi in koristi zaposlovanja ter s ciljema obnavljanja in ohranjanja staležev rib nad ravnmi, ki omogočajo največji trajnostni donos, ter da prispevajo k zanesljivi preskrbi s hrano.

V interesu Unije je, da Združeno kraljestvo pri upravljanju staležev v skupnem interesu sodeluje ob popolnem upoštevanju določb Konvencije Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu z dne 10. decembra 1982 (v nadaljnjem besedilu: UNCLOS) in Sporazuma Združenih narodov o izvajanju določb Konvencije Združenih narodov o pomorskem pravu z dne 10. decembra 1982 v zvezi z ohranjanjem in upravljanjem čezconskih staležev rib in izrazito selivskih staležev rib z dne 4. avgusta 1995 (v nadaljnjem besedilu: UNFSA) ter drugih mednarodnih sporazumov in norm mednarodnega prava.

V skladu s členi 56, 63 in 116 UNCLOS ima Združeno kraljestvo zakonite ribolovne interese na območju Konvencije NEAFC (odprto morje) in kot obalna država, kolikor vode v izključni ekonomski coni Združenega kraljestva spadajo na območje Konvencije NEAFC.

V skladu s členom 63(2) UNCLOS in členom 8 UNFSA morajo, kadar se isti stalež ali staleži sorodnih vrst znajdejo tako v izključni ekonomski coni kot na območju zunaj cone in ob njej, obalna država in države, ki lovijo takšne staleže na območju ob izključni ekonomski coni, sodelovati, da se dogovorijo o ukrepih, ki so potrebni za ohranitev navedenih staležev na območju ob izključni ekonomski coni. To sodelovanje je mogoče vzpostaviti v okviru regionalnih organizacij za upravljanje ribištva ali, kadar regionalne organizacije za upravljanje ribištva niso pristojne za zadevni stalež, z *ad hoc* dogovori med državami, ki imajo interes v zvezi z ribištvom.

Pristop Združenega kraljestva h Konvenciji NEAFC bo Združenemu kraljestvu omogočil, da sodeluje pri potrebnih ukrepih za upravljanje ribištva ob ustreznem upoštevanju pravic, interesov in obveznosti drugih držav in Evropske unije ter skrbi, da se ribolovne dejavnosti izvajajo na način, ki ne vodi v netrajnostno izkoriščanje zadevnih staležev.

Glede na zakonite ribiške interese Združenega kraljestva na območju Konvencije NEAFC, obveznost Združenega kraljestva, da sodeluje pri potrebnem upravljanju ribištva, in potrebo po zagotovitvi zavezujoče narave priporočil NEAFC ob pristopu Združenega kraljestva Komisija priporoča, da se prošnja Združenega kraljestva sprejme ob upoštevanju pogojev, pod katerimi bo Združeno kraljestvo izstopilo iz Unije.

⁴ UL L 354, 28.12.2013, str. 22.

Predlaga se, da se Komisiji dovoli, da depozitarja Konvencije NEAFC obvesti o stališču Unije v podporo pristopu Združenega kraljestva, če Združeno kraljestvo izstopi iz Unije brez sporazuma o izstopu pred iztekom obdobja za obravnavo prošnje Združenega kraljestva za pristop h Konvenciji NEAFC.

Če Združeno kraljestvo iz Unije izstopi v skladu s pogoji iz sporazuma o izstopu in s povezanim prehodnim obdobjem, bo Unija svoje mednarodne partnerje, vključno z drugimi pogodbenicami Konvencije NEAFC, ob podpisu sporazuma o izstopu obvestila, da se Združeno kraljestvo v navedenem prehodnem obdobju za namene mednarodnih sporazumov, katerih pogodbenica je Unija, obravnava kot država članica. V tem primeru bi moralo Združeno kraljestvo v skladu s pogoji sporazuma o izstopu prošnjo za pristop h Konvenciji NEAFC vložiti še enkrat.

4. PRAVNA PODLAGA

4.1. Postopkovna pravna podlaga

4.1.1. Načela

V členu 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU) so predvideni sklepi o določitvi „stališč, ki naj se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom, kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom, razen aktov o spremembah ali dopolnitvah institucionalnega okvira sporazuma“.

Pojem „akti s pravnim učinkom“ vključuje akte, ki imajo pravni učinek po pravilih mednarodnega prava. Vključuje tudi instrumente, ki nimajo zavezujočega učinka v mednarodnem pravu, vendar lahko „odločilno vpliva[jo] na vsebino ureditve, ki jo [sprejme] zakonodajalec Unije“⁵.

4.1.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Katera koli država lahko kadar koli pristopi h Konvenciji NEAFC. Prošnja se odobri, če v 90 dneh od datuma uradnega obvestila depozitarja o njenem prejemu odločitev o odobritvi prošnje depozitarju sporočijo tri četrtine vseh pogodbenic. Depozitar o rešitvi prošnje obvesti državo, ki je zaprosila za pristop, in vse pogodbenice.

Pristop se izvrši z deponiranjem listine o pristopu pri depozitarju in začne veljati na dan, ko jo ta prejme. Depozitar obvesti vse podpisnice in vse stranke, ki pristopajo, o vseh deponiranih listinah o ratifikaciji, sprejetju, odobritvi ali pristopu in uradno obvesti podpisnice o datumu in strankah, za katere začne veljati ta konvencija.

Pristop Združenega kraljestva bo po izvršitvi zavezujoč po mednarodnem pravu v skladu s členom 24 Konvencije NEAFC in bo lahko odločilno vplival na vsebino zakonodaje EU.

Predvideni akt ne dopolnjuje ali spreminja institucionalnega okvira Konvencije NEAFC. Postopkovna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 218(9) PDEU.

4.2. Materialna pravna podlaga

4.2.1. Načela

Materialna pravna podlaga za sklep iz člena 218(9) PDEU je odvisna predvsem od cilja in vsebine predvidenega akta, glede katerega se v imenu Unije zastopa stališče. Če ima predvideni akt več ciljev ali elementov in če je eden od teh ciljev ali elementov glavni, drugi

⁵ Sodba Sodišča z dne 7. oktobra 2014 v zadevi Nemčija proti Svetu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke 61 do 64.

pa so postranski, mora sklep iz člena 218(9) PDEU temeljiti na samo eni materialni pravni podlagi, in sicer na tisti, ki se zahteva za glavni ali prevladujoči cilj ali element.

4.2.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Glavni cilj in vsebina predvidenega akta se nanašata na skupno ribiško politiko.

Materialna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 43 PDEU.

4.3. Zaključek

Pravna podlaga predlaganega sklepa bi moral biti člen 43 PDEU v povezavi s členom 218(9) PDEU.

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v okviru Konvencije o prihodnjem večstranskem sodelovanju v ribištvu severovzhodnega Atlantika v zvezi s prošnjo za pristop k navedeni konvenciji, ki jo je predložilo Združeno kraljestvo

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 43 v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Konvencija o prihodnjem večstranskem sodelovanju v ribištvu severovzhodnega Atlantika⁶ (v nadaljnjem besedilu: Konvencija NEAFC) je bila odobrena s Sklepom Sveta 81/608/EGS⁷ in je začela veljati 17. marca 1982.
- (2) Združeno kraljestvo je 29. marca 2017 predložilo uradno obvestilo o nameri o izstopu iz Unije v skladu s členom 50 Pogodbe o Evropski uniji. Pogodbi se bosta za Združeno kraljestvo prenehali uporabljati z dnem začetka veljavnosti sporazuma o izstopu, sicer pa dve leti po navedenem uradnem obvestilu, in sicer od 30. marca 2019, razen če Evropski svet po dogovoru z Združenim kraljestvom soglasno sklene, da se to obdobje podaljša.
- (3) Do izstopa iz Unije je Združeno kraljestvo še vedno država članica, ki ima vse pravice in obveznosti, ki izhajajo iz Pogodb, vključno s spoštovanjem načela lojalnega sodelovanja.
- (4) Evropski svet je v smernicah z dne 29. aprila 2017 priznal potrebo, da se v mednarodnem okviru upoštevajo posebnosti Združenega kraljestva kot države članice, ki izstopa, če Združeno kraljestvo v času, ko je še država članica, spoštuje svoje obveznosti in ostaja zvesto interesom Unije.
- (5) Sporazum o izstopu vsebuje ureditve za uporabo določb prava Unije za Združeno kraljestvo in v njem po datumu, ko se Pogodbi prenehata uporabljati za Združeno kraljestvo (v nadaljnjem besedilu: prehodno obdobje). Če navedeni sporazum začne veljati, se bo pravo Unije, vključno z mednarodnimi sporazumi, katerih pogodbenica je Unija, v prehodnem obdobju v skladu z navedenim sporazumom še naprej uporabljalo za Združeno kraljestvo in v njem, prenehalo pa se bo uporabljati ob koncu navedenega obdobja.
- (6) Ker je Unija pogodbenica Konvencije NEAFC, se ta konvencija trenutno uporablja tudi za Združeno kraljestvo, člen 20(4) Konvencije NEAFC pa izključuje pristop držav članic Unije.

⁶ UL L 227, 12.8.1981, str. 22.

⁷ Sklep Sveta 81/608/EGS z dne 13. julija 1981 o sklenitvi Konvencije o prihodnjem večstranskem sodelovanju ribištev severovzhodnega Atlantika (UL L 227, 12.8.1981, str. 21).

- (7) V skladu s členom 20(4) Konvencije NEAFC lahko h Konvenciji NEAFC pristopi katera koli država, če njeno prošnjo za pristop v 90 dneh po uradnem obvestilu depozitarja o njenem prejemu odobrijo tri četrtine vseh pogodbenic navedene konvencije.
- (8) Združeno kraljestvo je 8. januarja 2019 predložilo prošnjo za pristop h Konvenciji NEAFC kot pogodbenica zaradi možnosti, da se do datuma, ko se zanj prenehata uporabljati Pogodbi, ne sklene sporazum o izstopu.
- (9) V skladu s členi 56, 63 in 116 Konvencije Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu (v nadaljnjem besedilu: UNCLOS)⁸ ima Združeno kraljestvo zakonite ribolovne interese na območju Konvencije NEAFC (odprto morje) in kot obalna država, kolikor vode v izključni ekonomski coni Združenega kraljestva spadajo na območje Konvencije NEAFC.
- (10) Za preprečevanje netrajnostnega ribolova je v interesu Unije, da Združeno Kraljestvo pri upravljanju staležev v skupnem interesu sodeluje ob popolnem upoštevanju določb UNCLOS in Sporazuma Združenih narodov o izvajanju določb Konvencije Združenih narodov o pomorskem pravu z dne 10. decembra 1982 v zvezi z ohranjanjem in upravljanjem čezconskih staležev rib in izrazito selivskih staležev rib z dne 4. avgusta 1995 (v nadaljnjem besedilu: UNFSA)⁹ ter drugih mednarodnih sporazumov in norm mednarodnega prava.
- (11) V skladu s členom 63(2) UNCLOS in členom 8 UNFSA morajo, kadar se isti stalež ali staleži sorodnih vrst znajdejo tako v izključni ekonomski coni kot na območju zunaj cone in ob njej, obalna država in države, ki lovijo takšne staleže na območju ob izključni ekonomski coni, sodelovati, da se dogovorijo o ukrepih, ki so potrebni za ohranitev navedenih staležev na območju ob izključni ekonomski coni. Takšno sodelovanje je mogoče vzpostaviti v okviru regionalnih organizacij za upravljanje ribištva ali, kadar takšne regionalne organizacije niso pristojne za zadevni stalež, z *ad hoc* dogovori med državami, ki imajo interes v zvezi z ribištvom.
- (12) Pristop Združenega kraljestva h Konvenciji NEAFC bo Združenemu kraljestvu omogočil sodelovanje pri potrebnih ukrepih za upravljanje ribištva ob ustreznem upoštevanju pravic, interesov in obveznosti drugih držav in Unije, da bi se ribolovne dejavnosti izvajale na način, ki zagotavlja trajnostno izkoriščanje zadevnih staležev.
- (13) Zato je v interesu Unije, da odobri prošnjo Združenega kraljestva za pristop h Konvenciji NEAFC, če Združeno kraljestvo iz Unije izstopi brez sporazuma o izstopu pred iztekom obdobja za oddajo obvestila iz člena 20(4) Konvencije NEAFC –

⁸ UL L 179, 23.6.1998, str. 3.

⁹ UL L 189, 3.7.1998, str. 14.

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

1. Stališče, ki se v imenu Unije zastopa v okviru Konvencije o prihodnjem večstranskem sodelovanju v ribištvu severovzhodnega Atlantika (v nadaljnjem besedilu: Konvencija NEAFC), je, da se prošnja Združenega kraljestva za pristop h Konvenciji NEAFC odobri.
2. Komisija lahko depozitarja Konvencije NEAFC o stališču Unije obvesti zgolj v primeru, da Združeno kraljestvo iz Unije izstopi brez sporazuma o izstopu pred iztekom obdobja za oddajo obvestila iz člena 20(4) Konvencije NEAFC.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Komisijo.

V Bruslju,

*Za Svet
Predsednik*